

Moses og bjerget af særinteresser¹

Hvis ikke medierne kommer til bjerget af særinteresser, så må bjerget komme til medierne!

*Medierne tror på markedsværdierne og det demokratiske flertal
Men har de købestærke ret sammen med det demokratiske flertal eller er de fleste bare de fleste og de købestærke sit eget største problem?
(Kommentaren til uge 8, 2012)*

[Dansk presse](#) kan kritiseres for meget. Og dem, der nu påpeger, at den økonomiske optimisme var surrealistisk og abstrakt i slutfasen med prisstigninger op til finanskrisens udbrud, de ser jo alt ulideligt klart i det berømte bakspejl.

Det gjaldt også priserne på de danske boligejeres huse, der bare steg og steg urealistisk. Vi boligejere blev rigere, og klappede i hænderne over Bent Bentzens indførelse af de lånefaciliteter, der var med til at presse boblen i vejret her til lands. Men nu begynder huspriserne igen at nærme sig 2005s niveau, og måske kommer de helt ned på det niveau, der gjaldt ved VKO-æraens begyndelse, tilmed i en situation hvor diskontoen er historisk lav og pengene bare strømmer til DK fra alle de dele af verden, hvor gældskrisen er endnu mere gigantisk end her.

Selv om dansk presse kan tage æren for megen elendighed, så må man huske, at så meget fylder den nu heller ikke i verden. Dansk presse må sande, at enhver form for selverkendelse har det med at komme i forlegenhed, netop fordi enhver, hvad evnen til at se sig selv angår, har det med at falde i storhedsvanviddets henholdsvis mindreværdets vold:

- Hvem er jeg, der er så meget i forhold til mig selv, at jeg ikke engang selv formår at omfatte og forstå mig selv! Jeg må jo være ufatteligt meget, når jeg ikke engang forstår mig selv!
- Hvem er jeg, der er så lille, at jeg ikke engang forstår mig selv? Hvordan skulle jeg nogen sinde forstå noget som helst, når jeg ikke engang kan nå på højde med mig selv i forsøget på at forstå noget!

¹ De danske medier er som alle andre, der lever af at sælge et budskab, henvist til at komme sine købere i møde. De tror på markedet, markedsværdien, og satser hele butikken på at sælge budskabet til "bjerget af særinteresser", dvs. på at imødekomme det. som de tror er efterspørgslen. Således "er de stærke i troen" på at de mange og de købestærke har ret. De lever af at sælge troen på, at det demokratiske flertal har ret, og på at det især er de købestærke, der har ret. Om man kalder medierne for Moses, Muhammed eller ved andre navne for de stærke i troen, ja det kommer her i teksten ud på et. Tro er der tale om, ikke viden eller kvalificerede og kvalificerende distinktioner mellem skit og kanel i strømmen af salgbare budskaber. Lad det være den pædagogiske indledning til en tekst, der ellers, som alt hvad undertegnede producerer, er uden pædagogiske fortrin. Og så er der en, der har pipppet noget om, at jeg da vidst blander Moses sammen med Muhammed her i teksten. Det kan man sige, men går man historien efter, ja så er ikke engang det entydigt forkert at gøre: <http://www.biblioteksvagten.dk/svar.asp?qaid=19355>

Men i virkeligheden orienterer man sig slet ikke specielt selvstændigt her i DK, hvor de generelle orienteringsmønstre, hvad netop udvikling og økonomi angår, falder helt i forlængelse af og som konsekvens af, hvad der sker i de dele af verden, hvor man for længst har deponeret sin selvstændige dømmekraft.

Problemerne bag finanskrisen og tendensen var generel og genkendelig over alt i hele den vestlige verden, hvor man fra toppen af centralbankerne ned igennem hele den finansielle sektor ud i de mest abstrakte former for handelsvirksomheder med derivater, futures og andre former for virtuelle værdier stort set ikke lavede andet, end at forveksle markedsværdi med værdi og vækst i sig selv.

Man havde opdaget, at værdierne kunne tales op, lige som man nu må indrømme, at de falder, til dels fordi at man ikke længere kan holde kæft med, at de gør det! Man levede af at tale priserne op, men kendte slet ikke ordet inflation i priserne på kapitalværdierne, da det gik godt. Man troede og tilbød markedet, markedsværdierne, lige som man gjorde i selve den finansielle sektor inden for de professionelle rækker af erklærede økonomiekspertter. Faktuelt havde man grundlag for at tro på markedets ufejlbarlighed, dvs. de evige prisstigninger på kapital, for det hverken var eller er nogen naturlov, at prisstigningerne skulle stoppe. Det gjorde de så.

Begrebet inflation var blevet reserveret til de prisstigninger, der angik de mere lønintensive produkter. Den egentlige vareproduktion var faldet vildt i pris som følge af udnyttelsen af lavtlønsområderne over alt i den globale økonomi. Samtidigt fortsatte kapitalværdierne og de mere abstrakte derivater med at stige og stige (bundløst og grundløst kan man sige).

Og faktisk så hviler den vestlige verdens fortsatte store købekraft i forhold til de dele af verden, hvor vi henter de fleste af vore arbejdskrævende varer fra, i de valutaer, vore penge, hvis værdi/købekraft er fuldstændigt og entydigt funderet i selve prisinflationen på netop vore kapitalværdier. Bankpakker og centralbankernes uddeling af gratis lån til den finansielle sektor er entydigt sat i verden for at holde vore valutaer, kapitalværdier, kunstigt oppe. På trods af disse foranstaltninger, de gigantiske udlån til renter under inflationen, ja så lider det indre europæiske marked i store områder af kronisk mangel på likviditet.

PIIGS-landene kan ikke leve op til sine gældsforpligtelser. Og der er opræk til sociale revolutioner, et "europæisk forår"², i dele af unionen.

Det var en politisk beslutning, der lå til grund for fortrængningen af forståelsen for at inflation i priserne på kapital også er inflation, efter at bekæmpelsen af prisstigningerne på løn og ydelser var blevet officiel politik over alt i den vestlige verden. Beslutningen blev stort set taget over alt i den vestlige verden samtidigt i

² Strejker, demonstrationer og risiko for reelt oprør, ungdomsoprør og revolution er ikke længere urealistisk. Det der finder sted i Grækenland, Italien og Spanien, og som systematisk undgår den danske presses opmærksomhed, er voldsomt. Der kan meget vel være tale om optakt til helt uregelmæssige former for folkelig opstand. Foråret er i den forstand ikke kun arabisk, eller en slags vejrfænomen, der begrænser sig til året 2011, Nordafrika og Mellemøsten.

overgangen mellem 1970'erne og 1980'erne. Siden er markedsfundamentalismen, eller den Milton Friedmanske udgave af monetarismen, blevet institutionaliseret i EU, samtidigt med at mulighederne for at stimulere sig ud af krisen med Keynesianske metoder nu ser ud til at blive forbudt ved europæisk lov med finanspagten.

Hvis bare det havde været så vel, at fejlen, forklaringen på finanskrisen, lå hos medierne alene, så havde vi også vidst, hvordan fejlen skulle rettes. Så kunne den rettes alene ved at medierne igen talte prisstigningerne på kapital op. Men sådan er det ikke, og medierne svinger hele tiden mellem at ville mere end de kan og det ikke en gang at turde ville det, de kan³.

Problemerne er desværre ufatteligt komplekse. Og de kan ikke løses af italesættelsen af dem som italesættelsens misbrug alene eller med en vedtagelse af at italesætte værdistigningerne herfra og til de evige markeder. Problemerne bundet i selve den økonomiske politik, som man har ført mere og mere fanatisk over de sidste 30 år. Det ved man godt, et eller andet sted, men lader de forkerte sige det, for lige som at slippe for at forholde sig til det. Således har man vækket den marxistiske markeds kritik til live, dvs. den har fået lov til at sige det rigtige. På den måde bekræftes ytringsfriheden, på en måde der ikke forpligter nogen på sandheden. Marxismen er jo for længst dømt død og borte.

Relationen mellem markedets værdi og så italesættelsens og de efterspørgselsfremmende initiativer, som man finder i markedet, bl.a. ved de reklamefinansierede mediers hjælp, den er værd at beskæftige sig med, rigtigt meget endda. Men det beskæftiger man sig ikke forpligtende med i de moderne kommercielle massemedier. Men så beskæftiger man sig med så meget andet.

Den dømmende magt er endnu ikke identisk med den fjerde magt, og det er helt legitimt, at [den fjerde magt tematiserer en juridisk afgørelse](#) ud fra sit eget engagement i den, lige som det tilfalder enhver iagttagelse af almindelig domspraksis at forholde sig reflekterende til om den er "retfærdig".

Domstolene har ikke ubetinget føjet medierne med sine afgørelser her på det sidste. Fx er der blevet trukket nogle juridiske grænser for, hvor langt pressen må gå i sine forsøg på at hænge offentligt ansatte og private ud med de skjulte optagelses taktik.

Spørgsmålet er, om de offentligt ansatte præsenteres mere forfulgte af de kommercielle medier eller af deres offentlige arbejdsgivere. Spørgsmålet er, om medierne overhovedet egner sig til at beskæftige sig med det spørgsmål.

³ Til de mere tungnemme læsere, vil jeg her understrege, at dette essay på mere end et plan cirkler om det at flytte bjerge, om tro, om overmod, hovmod og arrogance sat op over for mindreværd osv. Medierne er troende, de tror, de kan, hvad de ikke kan, og gør ind i mellem, hvad de ikke en gang troede, at de kunne. Lad blot tanken lege med disse distinktioner, hvis den kan. Kan den ikke, så fuck det!

Men noget af det, som vi ved, er, at de ledere, som de offentligt ansatte arbejder under, faktisk er uddannet de samme steder, som dem der fungerer som ledere i de liberale erhverv. Ledelsesstruktur og arbejdsopgaver er i mange tilfælde de samme både i de private virksomheder såvel som de offentlige, der byder ind på offentlige opgaver for at løse dem.

Det er det ideologiske klima, dvs. de ideologiske iagttagelsesformer, der er værd at lægge mærke til her, for de gør, at måden, hvorpå offentligt ansatte tematiseres på i massemedierne, er meget forskellig fra den måde, der fokuserer på de mere liberalt ansatte.

Der laves og kan laves mange objektivt underbyggede indikationer for funktions-svigt, lovbrud og tilsidesættelser af hensyn til de formålmæssigheder, der er bærer⁴ af meningen med og selve rationaliteten i offentlige såvel som private jobfunktioner. Og det er sjældent, at møde et indslag, der handler om det, som kan siges at være helt neutral i ideologisk forstand.

De elektroniske optagelser af plejehjemsassistenternes svigt bruges udpræget til at bekræfte nogle generelle fordomme omkring offentligt ansatte, men programmet "kontant's" mindst lige så relevante afsløringer af privates bedrag af private får ikke på samme måde de ideologiske briller frem i medierne, hvorfor medierne på ingen måde har tendens til at slutte fra kontants eksempler til hele den private sektor.

Hemmeligholdelsen af optagelser af samtaler, hvor vigtige journalister som fx Rasmus Tantholdt afslører Jacob Winther som kilden bag forsvarsministeriets ulovlige læk til pressen, forsvares af pressen, men retten til at udbasunere offentligt ansatte for svigt i kraft af skjult kamera med åben mikrofon, fuld adresse og navns nævnelse på både patienter, sygejournal og ansatte, ja den skal vi se forsvaret af pressen her fra og ind til de mere vågne mediebrugere definitivt har slukket lamperne på redaktionsgangene.

Forskelsbehandlingen, der ikke kan forklares ud fra andet end mediernes leflen for sin egen privilegerede adkomst til magten, og magtens systematiske affodring af sine tilhængere i journaliststanden og samme stands behov for at tilsidesætte hensynet til andre mere føjelige ofre for de skjulte mikrofoners taktik, ja den er til

⁴ Det er de færreste almindelige iagttagere, der har gjort sig klart, at rationalitet såvel som fornuft er svært umuligt at redegøre for uden formålet (Det være sig det iboende og forudsatte formål eller det formål, der opstår i rationalitetens og fornuftens egen proceskarakter.) Den pædagogik, der sigter til og bygger om det fælles tredje, tager formålet, det fælles tredje for givet, på samme måde som de troende og rationalister i alle andre sammenhænge, der enten er bevidste om at formålet opstår i processen eller går forud, eller også som den helt tredje mulighed, så har de aldrig tænkt så langt som til, at formålet bevidst fødes i processen eller ubevidst som rationalitetens eller fornuftens "ubegrundede begrundelse"! De orienterer sig bare, "som om" de var fornuftige, som om pædagogikken havde noget at bygge op om. Når genstanden for pædagogik nogle gange falder uden for pædagogisk rækkevidde, når ungerne bliver for vilde og uartige, så kan det være fordi, at samlingspunktet, en lille kunstig ildebrand, et brød der skal bages, en vane der skal brydes, bare alt for tydeligt fremstår som den ubegrundede begrundelse for et forløb, der af samme årsag er lige så meningsløs som tilværelsen og den økonomiske vækst!

at få øje på. Der er ikke hverken faglig integritet eller objektivitet bag den ekstremt selektive fokusering på offerets rettigheder her. Journaliststandens ideologiske og økonomiske interesser spærrer fuldstændigt for indsigten og viljen til at se sine egne interesser i al deres objektive elendighed for sig.

Det er af samme grund godt, at medierne endnu ikke har eneret på at definere, hvad der er ret og uret. Her hvor de fokuserer på dem selv, ja der er det eneste virkeligt interessante deres kognitive svigt i forhold til dem selv. Alt det, der kommer frem i forlængelse af deres selektive opmærksomhed, er langt mindre interessant, end selektiviteten, mediernes egen referenceramme.

De kriterier for succes, der gælder på de kommercielle massemediers redaktionsgange, handler om at maksimere mængden af mediebrugere, betalende såvel som ikke betalende. Det er i relation til brugertal, at der slås både økonomisk men også politisk mønt. De kommercielle succeskriterier har det på den måde med at påvirke orienteringsmønstrene på redaktionsgangene, så markedet, brugertallet og bundlinien ikke kun figurerer som et vilkår for overlevelse, men også som selve udtrykket for meningen med det hele (altså som ideologisk indhold, mening).

Overlevelsen på markedets vilkår bliver på den måde også til det ideologiske indhold i de kommercielle massemediers selvforståelse og fremmedforståelse. Det forhold, at der findes andre kriterier for succes, kan i den markedsideologiske medieverden godt komme til at virke lidt som en rød klud.

Faktisk er fænomenet så udbredt, at medieverdenen, den fjerde magt, ikke længe kan få øje på skoven for bar træer.

Markedsideologien er semantisk tæt forbundet med den åbenbare hetz i forhold til den offentlige sektor, som de kommercielle og mere eller mindre markedsideologiserede massemedier har stået for de sidste mange år.

Evnen til at se sig selv glimrer ved sit fravær, lige som kritikken af markedet gør. Kritikken af markedet, der forsøges solgt på markedet til de købestærke, er dømt til at gå under for markedet, uanset hvor videnskabelig en beskrivelse kritikken end bunder i.

Medierne har nok i sine egne kriterier for succes.

Det store filosofiske spørgsmål, som de burde stille sig, er så, om flertallet eller de købestærke har ret, eller om de bare er de fleste, de fedeste største forbrugere og svin, dvs. om medierne kan se sig selv for alt det lort, de render rundt og laver?

Men nej, for søren siger de så, hvor er det dog grimt, sådan som du taler! Ja siger jeg, velvidende at jeg og de står gensidigt uden for pædagogisk rækkevidde. I mit stille sind (kan jeg hermed erklære for åben tekst) er jeg fuldt klar over, at kravet om at tale pænt historisk altid er blevet sat ind af de elendige i deres slemt patetiske forsøg på at forhindre andre i at sige det grimme, der er at sige om dem.

Opmærksomheden retter sig mod bjerget af særinteresser, hvor de mange og især de købestærke har tendens til at forveksle summen af individuelle forsøg på at pleje sine særinteresser med den sande almeninteresse. Konfronteret med erfaringen af, at det almene næsten er for abstrakt til at være sandt, trækker man måske nok påstanden om at individet agerer befordrende for det hensigtsmæssige i udviklingen tilbage. Der findes strengt taget kun særinteresser, siger de mange så, efter lidt sporadisk omtanke.

Problemet er så, at der findes almene livsbetingelser, at den livsform, som de mange hver især er udtryk for, er betinget af nogle fælles livsbetingelser, fx af klimatisk, atmosfærisk, social, biologisk art. Problemet er, at bjerget af særinteresser ikke kan finde ud af at identificere deres individuelle interesser i at bevare disse forudsætninger.

Den videnskabelige dokumentation for at bjerget af særinteresser er ved at smadre de livsbetingelser, som de er så afhængige af, med al deres jagt på markedsværdier og andre former for pålydende værdi, ja den kan så gå ad helvede til.

Ifølge de mange, bjerget af individuelle særinteresser, så er det økofascisme, hvis de hver især skulle blive tvunget til at ændre livsstil, af hensyn til noget så abstrakt som jordens klima. Næh, den enkeltes ret til at pisse rundt i hver sin firhjulstrækker, og skide på klimaet og enhver form for fremtidigt liv her på den lille jord, det er enhver borgers hellige ret. Medierne ved, at hvis de skal overleve, så er de nødt til at give de mange og især de købestærke ret. Det gør de så, befordrende for de økonomisk højtflyvendendes performativt selvnegerende adfærd.

Det er i denne verden, at jeg som forfatter er stolt af at kunne fortælle, at jeg ikke har intention om at komme til bjerget. Arrogant, i de misforståede demokraters øjne, holder jeg fast i, at jeg ikke kan tænke deres tanker for dem, at jeg kun kan fremlægge teksten, hælde i truget for hesten. Om femøren falder, og tanken opstår, det kan vi aldrig tage hinandens ære for.

Mvh. Steen, Odense d. 26/2 2012